

УДК 7.012 : 721 (045)

Л.Р. Гнатюк, канд.арх., доц.

А.І. Шуть, бакалавр з дизайну

Національний авіаційний університет, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОСТОРУ ОФІСНИХ ПРИМІЩЕНЬ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ

Анотація: стаття присвячена проблемі організації простору в офісних приміщеннях банківських установ. Дослідження проведено на основі специфіки діяльності установ даного типу, аналізі прототипів офісних приміщень даного спрямування, огляді нових тенденцій в дизайн-проектуванні, ознайомленні з особливостями впливу кольору та форми на працездатність. Визначено особливості організації простору офісних приміщень банківських установ.

Ключові слова: банківські установи, функціональна зона, кольорова гама, форма, психологічний вплив.

Постановка проблеми. Організація простору офісних приміщень банківської установи потребує скрупульозного розуміння спрямування її діяльності. Аналізуючи офісні приміщення, що функціонують на даний момент в Україні розкрилися проблеми неефективності планування, оформлення та розстановки меблів, що прямим чином впливає на конкурентоспроможність установи. Через це, проблема постає в проектуванні офісу з найвищими показниками комунікативних та естетичних властивостей.

Аналіз останніх досліджень. На сьогодні, нажаль, існує мало публікацій та наукових досліджень у сфері організації середовища банку. Серед існуючих варто відзначити наступних авторів які проаналізували окремі аспекти створення комфортного середовища праці. Особливості офісних меблів та їх ергономічні властивості виділяли Нойферт Е. [1] та Єфімов А.В. [2], а кольорове вирішення, найбільш придатне для робочого середовища представив у своїй праці Люшер М. [3]. Проблеми композиції та візуального сприйняття, оптичного враження і сприйняття форми проаналізовано у працях Р. Арнхайма [4]. Взаємозв'язок матеріального об'єму і простору описує І.А. Вершиніна та Н.І. Полякова [5] Організація простору - Ю.М. Ковалев [6, 7]. Але згадані вище автори мало уваги приділяли власне офісним приміщенням банківських установ.

Формулювання цілей статті. Виявити особливості організації простору в проектуванні офісних приміщень банківських установ.

Основна частина. Актуальність теми полягає у тому, що у сучасному економічно - розвинутому світі, кожна фінансова система має свої банкові

структур, що охоплюють в той чи інший спосіб усе населення світу. Кількість людей що працюються в банках дуже велика, а все платоспроможне населення - є клієнтами банків. Тому створення максимально комфортних умов є необхідним, щоб задовольнити як попит клієнтів так і створити максимально комфортні умови для праці.

Поступово відходять в минуле часи, коли дизайн приміщень офісу, інтер'єр банку і виробничих приміщень був для власників бізнесу і керівників чимось зайвим. Так, раніше був поширений погляд, що досить поставити в приміщенні столи, стільці, комп'ютери, телефони, шафи - і цього буде достатньо для ефективної роботи. Але сучасність диктує інші правила оформлення інтер'єру. Офіс - це візитна картка компанії, відображення її місії і цінностей, інструмент бізнесу.

Професійний дизайн офісу фінансової установи створює у працівників та клієнтів сприятливі асоціації, на ньому відпочиває погляд, при цьому атмосфера не розслабляє, а швидше тонізує і закликає до дій. Створення елітних інтер'єрів в офісах відомих компаній вимагає особливого підходу. Правильно спроектований і втілений дизайн відбиває корпоративну культуру компанії.

Зміст послуг банку важко розуміється неспеціалістами, вони відносяться до складного типу послуг, але при цьому є основні умови, яким повинен відповідати інтер'єр приміщень банків. Склад приміщень офісів банків в основному не піддається змінам. Це пов'язано з чіткою структурою приміщень та збереження максимального захисту, іноді лише роблять простір більш гнучким і різноманітним.

Довіра - цінність, що має пряме відношення до банку. Надійність - ще одно якість, про яку повинен думати клієнт, що входить в приміщення банку. Стійка матеріальна база, респектабельність - параметр, що дає банку нових і нових клієнтів.

Перше враження про банк складається вже при першому відвідуванні його офісу. Сьогодні уявлення про кредитно-фінансову організацію, як про щось безлике і помпезне, відходить в минуле. Представники банківського середовища в останні року виявляють все більшу цікавість до нестандартних інтер'єрів своїх офісів. Банки прикрашають картинами, акваріума, зимовими садами, фонтанами і акваріумами із золотими рибками. Найпоширенішим є інтер'єр банків оформленій в класичному і неокласичному стилі, стилі арт-нуво і арт-деко. Чіткі лінії, функціональність, максимально грамотно організований простір приміщень і виразні кольори інтер'єрів банків в стилі хай-тек створюють почуття, що ви прийшли туди, де актуальність, зручність і своєчасність знаходяться на першому місці.

Багато міжнародних банків оформляють офіси своїх філій за досить суверими правилами, які закріплені у бренд-буці (корпоративні книжці). Але фахівці з інтер'єрів відмічають, що останнім часом банки досить часто застосовують не зовсім стандартні варіанти оформлення інтер'єру своїх офісів.

Сьогодні в інтер'єрі банків, навіть тих, що дотримуються корпоративного стилю, реалізуються найсміливіші і свіжіші ідеї. Паризький офіс BNP Paribas, розташований на Площі Опери, зовсім не схожий на фінансову установу. Архітектор Фабріс Оссі з компанії Zoevox додав в проект такі нетипові для банку приміщення, як дитячий куточек і невеликий бар. Тут поєднали сучасні мінімалістські віяння і атмосферу, близьку до домашньої (рис. 1). Біля кожного робочого місця встановлені настільні лампи помаранчевого кольору для особливої атмосфери. Для обстановки інтер'єру використана меблі від відомих дизайнерів Крістофа Делкура, Індії Махдаві, Філіпа Старка і Каріма Рашида.

Рис. 1. Банк BNP Paribas у Парижі

Яскравий дизайн Sugamo Tokio Shinkin банку відповідає девізу компанії: «*Ми отримуємо задоволення, обслуговуючи щасливих клієнтів*». Французький архітектор Еммануель Муро вирішив прикрасити фасад будівлі Дванадцяти різнокольоровими горизонтальні пластами різних розмірів (рис. 2), які всю ніч підсвічуються.

Для відділення Райффайзен в Цюріху компанія НАУ Архітектура і студія Дрекслер Guinand Jauslin розробили дизайн, об'єднуючий історію і сучасність. Внутрішні стіни банку оздоблені високотехнологічним матеріалом - штучним

каменем НІ-MAX білого кольору, на які нанесені великі портрети знаменитих діячів мистецтва, які проживали в Цюріху (рис. 3).

Рис. 2. Sugamo Шінкін банку в Токіо

Рис. 3. Райффайзен Банк у Цюріху

Будівля Марокканського банку зовнішньої торгівлі (BMCE) - перший африканський проект відомої компанії Foster & Partners. Великі вікна, закриті ажурними гратами з нержавіючої сталі з низьким вмістом заліза, - це не тільки ефектний елемент дизайну, але і вдале рішення для спекотного клімату. Так забезпечується широкий доступ денного світла, причому температура в приміщені залишається комфортною (рис. 4).

Дизайнер Роберт Майкут запропонував використовувати при оформленні PKO Bank Polski фіrmові кольори цієї організації - чорний, білий і золотий. Концепція проекту полягає в тому, щоб поєднати естетичність з математичною точністю, подібно до того, як в роботі банку повинні поєднуватися життєвий досвід і правильний розрахунок (рис. 5).

Рис. 4. Марокканський банк зовнішньої торгівлі (BMCE)

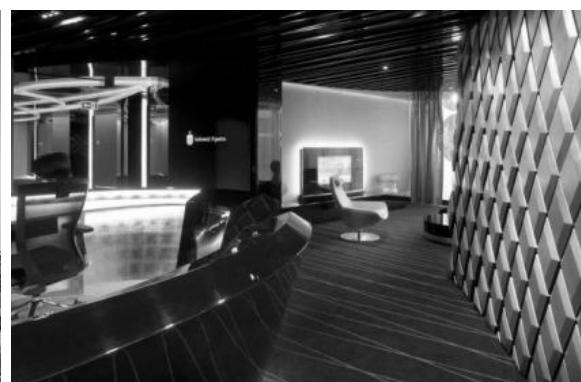

Рис. 5. PKO Bank Polski у Варшаві

При роботі над будівлею банку Vital архітектори намагалися створити конструкцію, схожу на живий організм. Основний фасад будівлі виконаний з однотонного чорного скла. Однак його майже не видно за декоративним фасадом з нержавіючої сталі, елементи якого являють собою величезні макети парних хромосом. (рис. 6). Новий офіс Nordea в Копенгагені буде добудований до 2016 року і напевно стане однією з архітектурних пам'яток датської столиці. Об'єкт буде складатися з декількох будівель, загальна площа яких складе 40 тис. м². Тут будуть трудитися близько 2 тис. співробітників (рис. 7).

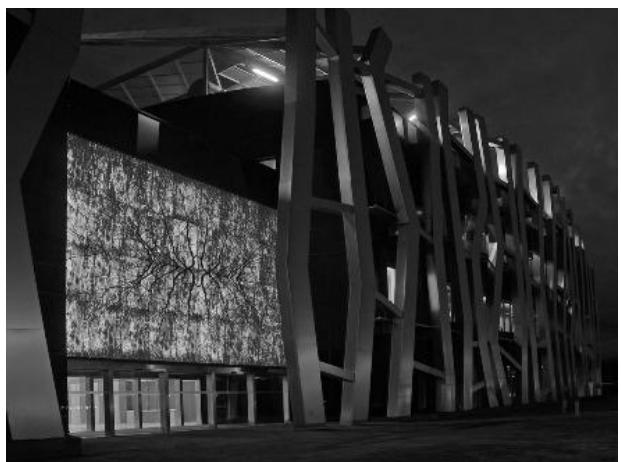

Рис. 6. Банк Vital в Іспанії

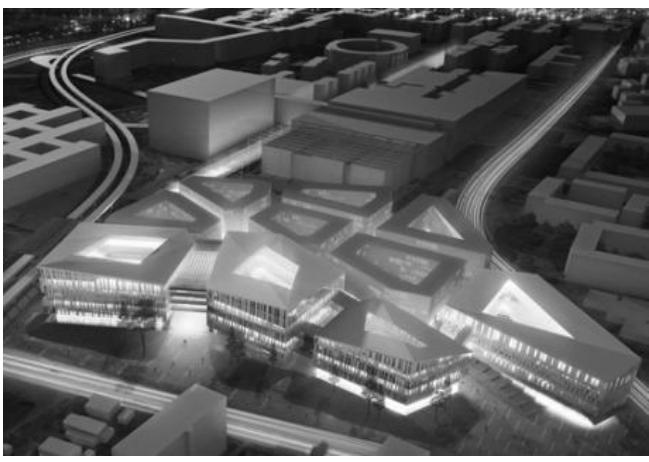

Рис. 7. Банк Nordea в Копенгагені

Створення максимально комфортних умов для перебування людини в просторі на сьогодні є надзвичайно актуальним. Важливим є максимально звільнити середовище від зайвих предметів, та попри це, зберегти основні та необхідні елементи меблевого наповнення відповідно до вимог.

В світі стають популярними не тільки класичні банківські офіси, а й незвичайні концепції, що привертають увагу і піднімають настрій і співробітникам, і клієнтам - про це знають керівники багатьох компаній, у тому числі фінансових.

В Україні керівники столичних компаній прагнуть не відставати від сучасності, і віддають перевагу європейському підходу в розробці концепції інтер'єрів офісів банків. Перевага надається просторим, світлим офісам, які не вміщують зайвих предметів, легкій та мобільній обстановці, багатофункціональному умеблюванню, великій кількості металу та скла. Перегородки невисокі, знову ж таки для створення спільноти в колективі, і формування особистого простору для кожного окремого співробітника. Можливо незабаром пострадянський простір звільниться від кайданів кабінетної системи.

Після детального аналізу естетично-ергономічних підходів до вирішення проблем оформлення середовища фінансових установ, пропонується розробка концепції дизайну інтер'єру офісу банку, яка включатиме як стилістику, так і оздоблення і колірне вирішення та освітлення.

Стилістику - еко-дизайну, з широким використанням квітів, живих кутків, перегородок-оранжерей. Меблевим наповненням з натуральних матеріалів (в основному світлого дерева, що збільшує простір та є екологічно-безпечним). Великі вікна, статичні композиційні риси, мінімум декору, прості локальні форми, які викликатимуть відчуття спокою, комфорту та довіри.

В оздобленні пропонується - стіни покрити зміцненою декоративною штукатуркою, що буде запорукою довговічності та міцності. У покритті підлоги - наливна поліуретанова, можливо з використанням лого установи при вході. Вид наливної підлоги надзвичайно естетичний, оскільки має приємний блиск, відсутні шви і проміжки. Дане оздоблення - пожежобезпечне, внаслідок виготовлення з важкозаймистих, важкогорючих матеріалів. Наливна пола вологостійка, має підвищену хімічну стійкість.

В освітленні - використовувати вмонтовані та підвісні люмінесцентні та звичайні підвісні світильники, які даватимуть як розсіяне світло так і точкове освітлення конкретних робочих зон.

Колірне вирішення - стримане, спокійне. Основні кольори: білий, зелений та світло-коричневий, які створюють атмосферу природного спокою уофісах великих мегаполісів.

Очікуваний результат - запропонована концепція дизайн інтер'єру офісу банку, де комфортне середовище сприятиме підвищенню працездатності персоналу банку, що, в свою чергу, дозволить підняти конкурентну спроможність та ринковий потенціал. Банковська структура. Яка використовуватиме концептуальний дизайн для залучення клієнтів.

Висновки. На основі аналізу сучасних інтер'єрів офісів банків виявлено, що сьогодні існують два типи банків «елітні», виконанні у класичних імперських стилях та «прості», що використовують риси мінімалізму з нестандартними поєднаннями.

У результаті дослідження особливостей інтер'єрів офісів банків можна зазначити, що банківські структури потребують певних класифікацій приміщень, дотримання норм охорони та ряд обмежень. Кожний банк має свій корпоративний стиль та являє собою певну індивідуальність.

Виявлено естетично-ергономічні підходи для розробки дизайн концепції інтер'єру банку в еко-стилі, що створюватиме конкурентно-спроможний дизайн та підвищить рівень банку, через атмосферу довіри та комфорту.

Перспективи досліджень. В подальших дослідженнях планується провести більш детальний аналіз колірного рішення інтер'єрів офісів банків та його вплив на психофізичний стан клієнтів.

Література

1. Нойферт Е. Строительство и проектирование / Е.Нойферт. – М.: Стройиздат, 1991.–355с.
2. Ефимов А.В. Специальное оборудование интерьера / А.В.Ефимов, М.В.Лазарева, В.Т.Шимко. – М.: Архитектура–С, 2008 – 120с.
3. Люшер М. Психологія кольору / М. Люшер. – М., 2006 . – 38с.
4. Арнхейм Р. Новые очерки по психологии искусства. М: Прогресс, 1994-352 с., сс. 78-92, 153, 272, 280-308
5. Вершинина И.А., Полякова Н.Л. Теоретические и методологические проблемы современной социологической урбанистики //Вестник Московского университета. Серия 18. Социология и политология, № 4, с. 60-84
6. Ковалев Ю.М. Оптимізація маркетингу будівельної корпорації// Матеріали IV Міжнародної науково-технічної конференції "ABIA-2002", 23-25 квітня 2002 року. – Київ: НАУ, 2002. – Т. 4. – С. 42.93-42.94. – С. 42.94
7. Ковалев Ю.М. Холістичні мови с-простору// Матеріали VII міжнародної науково-технічної конференції "ABIA-2006", 25-27 вересня 2006 року. – Київ, 2006. – Т. 2. – С. 43.61-43.64.

Аннотация

Статья посвящена проблеме организации пространства в офисных помещениях банковских организаций. Исследование проведено на основе изучении специфики деятельности банков, анализе прототипов офисных помещений данного направления, обзоре новых тенденций в дизайн-проектировании, ознакомлении с особенностями влияния цвета и формы на работоспособность.

Ключевые слова: банковская сфера, функциональная зона, цветовая гамма, форма, психологическое воздействие.

Abstract

The article is devoted to the organization of space in the offices of bank direction. The study was conducted on the study of the specifics of the social institutions, the analysis of the prototypes of this area offices, viewing of new trends in design engineering, become familiar with the impact of colour and form of on working capacity.

Keywords: bank, functional area, colours, shape, psychological effects.